

ทุเรียน มังคุด เงาะ

ยุคใหม่

บรรณาธิการ : อภิชาติ ศรีสะอาด
เรียบเรียง : พัทธร์ สำโรงเย็น

ไม้ผลสร้างเงินล้าน

พบกับ
8 เซียน
ไม้ผลเมืองไทย
พร้อมกับ
เทคนิค
การปลูก

- **วิเชียร คงแก้ว** ฝีมือดกา!
ปลูกเงาะนอกฤดู ขายได้ราคาดี
กว่าท้องตลาดเป็นเท่าตัว
- **กลุ่มมังคุดแหลมทราย** จ.ชุมพร มือขึ้น!
มังคุดขายหมดเกลี้ยง...ราคาส่วนนอก
พุ่งสูง 3 เท่าตัว
- **ทศพล สุวะจันทร์** เกษตรกรแห่งศรีสะเกษ
แนะปลูกทุเรียนยกทรง...ลดปัญหารากและโคนเน่า
- **สมบุญ เกิดทุ่งขี้** พันธะ!..ทุเรียนหลง-หลินลับแล
ขายดีทนฤดูกับปลายฤดู..ราคาก็โลกริมละ 800 บาท
- **ทิศทางการส่งออก..“ทุเรียน มังคุด เงาะ”**
- **ตลาดรับซื้อ-ส่ง “ทุเรียน มังคุด เงาะ”**

ไม้ผล
ที่จะกลับมา
สร้าง
เงินล้าน

ทุเรียนพันธุ์ทองย้อยนัตร์

มังคุดผลสีขาวอมเหลืองสม่ำเสมอ (ผลอ่อน)

ผลผลิตเงาะที่รอการเก็บเกี่ยว

ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง

ทุเรียนพันธุ์หลังลิ้นแล

ทุเรียนพันธุ์หลังลิ้นแล เนื้อเยอะ เม็ดลิ้นเล็ก

ทุเรียน มังคุด เงาะ ยุคใหม่ ไม่ผลสร้างเงินล้าน

พัชรีย์ สำโรงเย็น

© ได้รับการอนุญาตจัดพิมพ์จากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ.2558
ห้ามลอกเลียนส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ มิเช่นนั้นจะถือว่าละเมิดลิขสิทธิ์และมีความผิดทางอาญา

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ.2556 พิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ.2566

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

อภิชาติ ศรีสอาด

ทุเรียน มังคุด เงาะ ยุคใหม่ ไม่ผลสร้างเงินล้าน .-- พิมพ์ครั้งที่ 2 .-- กรุงเทพฯ : เพชรนาครา, 2566.
132 หน้า

1.ไม่ผล I. พัชรีย์ สำโรงเย็น ผู้แต่งร่วม. II. ชื่อเรื่อง.

634

ISBN 978-616-578-850-2

ที่ปรึกษากฎหมาย : อนันต์ แยมเกษร น.บ. น.ม. น.ศ.ม.
บรรณาธิการอำนวยการ : วิลาวรรณ ปิยะปราโมทย์
บรรณาธิการบริหาร : พินิจ จันทร
บรรณาธิการ : อภิชาติ ศรีสอาด
เรียบเรียง : พัชรีย์ สำโรงเย็น
บรรณาธิการต้นฉบับ : อัมพา คำวงษา
กองบรรณาธิการ : สุธารินีย์ เจริญรุ่งโรจน์ วิจิตต์ ใจมล กฤษณ์ ชวบนวม
มณี ไม่มี รสริน เกลี้ยงเกล้า
พิสูจน์อักษร : วชิรพร กุลสุวรรณ
ศิลปกรรม : เฉลิมพงษ์ กวินรจิตมงคล

จัดพิมพ์โดย :

สำนักพิมพ์ เพชรนาครา

ในเครือบริษัท เพชรประกาย จำกัด

เลขที่ 81 อาคารเพชรประกาย ถนนเสรีไทย

แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510

โทรศัพท์ 0 2540 5535 # 103 โทรสาร 0 2540 5568

Homepage : <http://www.phetpragay.com>

พิมพ์ที่ : บริษัท ส.เอเซียเพรส (1989) จำกัด

เลขที่ 143, 145 ซอยรามคำแหง 42

แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

จัดจำหน่ายโดย : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

เลขที่ 1858/87-90 ถนนเทพรัตน

แขวงบางนาใต้ เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260

โทรศัพท์ 0 2826 8000 โทรสาร 0 2826 8356-9

Homepage : <http://www.se-ed.com>

ราคา 175 บาท

สารบัญ

ทิศทางการส่งออก “ทุเรียน-มังคุด-เงาะ”	5
การส่งออกผลไม้สดปี พ.ศ.2555 รายชนิด ตามปริมาณและมูลค่าการส่งออก.....	6
“ทุเรียน-มังคุด-เงาะ” กับภาพรวมการค้า.....	7
การส่งออกที่สำคัญของ “ทุเรียน-มังคุด-เงาะ” ปี พ.ศ.2556.....	9

“ทุเรียน” ราชผลไม้

มาทำความรู้จักกับทุเรียน.....	10
พันธุ์ทุเรียนในประเทศไทย.....	11
ลักษณะเฉพาะสายพันธุ์ที่นิยม.....	14
การคัดเลือกพันธุ์เพื่อทำการเพาะปลูก.....	16
พื้นฐานการปลูกทุเรียน.....	16
เทคนิคการผลิตทุเรียนนอกฤดู.....	27
หลักการจัดการทุเรียนตามมาตรฐาน GAP.....	34
ทำไมทุเรียนนนท์ถึงแพงลิบลัว.....	40
ทำไมทุเรียนพันธุ์หลงลับแลถึงแพงกว่าพันธุ์หลงลับแล.....	42

“มังคุด” ราชาินีผลไม้

มาทำความรู้จักกับมังคุด.....	44
สายพันธุ์มังคุดในประเทศไทย.....	45
พื้นฐานการปลูกมังคุด.....	46
มังคุดที่ได้มาตรฐานตรงความต้องการของตลาด.....	56
เทคนิคการผลิตมังคุดนอกฤดู.....	59
หลักการจัดการมังคุดตามมาตรฐาน GAP.....	63

“เงาะ” ไม้ผลยอดนิยม

มาทำความรู้จักกับเงาะ.....	67
สายพันธุ์เงาะในประเทศไทย.....	68
ลักษณะเฉพาะของเงาะพันธุ์ที่นิยมในประเทศไทย.....	70
พื้นฐานการปลูกเงาะ.....	71
เทคนิคการผลิตเงาะนอกฤดู.....	78
หลักการจัดการเงาะตามมาตรฐาน GAP.....	85
ตลาดรับซื้อ-ส่งออก “ทุเรียน-มังคุด-เงาะ”.....	90

รวม 8 เขียนไม้ผลเมืองไทย กับเทคนิคการปลูก “ทุเรียน-มังคุด-เงาะ” แต่ละพื้นที่

วิเชียร คงแก้ว ฝีมือจาก! ปลูกเงาะนอกฤดู ได้ผลสวย รสหวานกรอบ ขายได้ราคาดีกว่าท้องตลาดเป็นเท่าตัว.....	93
“สวนมีสบาย” จ.ระยอง การตลาดเหนือชั้น ปลูกหมอนทองแซมลองกอง ขายหน้าสวนทุผละพันบาทได้สบาย.....	98
ทุเรียนนนท์ไม่มีวันตาย ปลูกแบบโบราณ ราคาต่อลูกพุ่งสูงเกือบหลักหมื่น.....	103
วิสุทธิ์ สอนประสม เทคนิคขั้นครู ปลูกชะนี ก้านยาว ดึงดูดฝั่งช่วยผสมเกสร ให้หมอนทอง.....	107
สมบุญ เกิดทุ่งยัง พันธุ์ทุเรียนหลง-หลินลับแล จ.อุดรดิษฐ์ ยิ่งแล้งยิ่งอร่อย ขายต้น-ปลายฤดู ราคา กิโลกรัมละ 800 บาท.....	111
ทศพล สุวะจันทร์ เกษตรกรต้นแบบแห่งบ้านชำดามณ จ.ศรีสะเกษ แนะปลูกทุเรียนร่องลดปัญหารากและโคนเน่า.....	116
กลุ่มมังคุดแหลมทราย จ.ชุมพร มือจ๋า! มีมังคุดเท่าไรขายหมดเกลี้ยง ราคาส่งออกพุ่งสูง 3 เท่าตัว.....	120
มังคุด จ.ตราดไม่ธรรมดา ขายนอกฤดู กิโลกรัมละ 160 บาท ที่สวน “ผู้ใหญ่นิก วิทยานันท์”.....	124
บรรณานุกรม.....	128

คำนำ

ทุเรียน มังคุด และ เงาะ ถือเป็นไม้ผลเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งในแต่ละปีสามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นอย่างมาก และที่สำคัญมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด เนื่องจากในแต่ละปีนอกจากจะมีผู้บริโภคในประเทศไทย เลือกซื้อรับประทานผลไม้ทั้ง 3 ชนิดนี้เป็นอันดับต้นๆ แล้ว ทว่าในต่างประเทศยังขึ้นชอबरสชาติของทุเรียน มังคุด และเงาะเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะผลผลิตที่มาจากประเทศไทย ได้ชื่อว่าเป็นผลไม้ที่มีคุณภาพและรสชาติยอดเยี่ยมถูกปากชาวต่างชาติ จึงทำให้สินค้าถูกส่งออกไปต่างประเทศเพิ่มปริมาณสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี นอกจากนี้จากการรวบรวมข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สามารถชี้ชัดได้ว่า ผลไม้ทั้ง 3 ชนิด มียอดการส่งออกสูงเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศไทยเลยทีเดียว

การเจริญเติบโตของภาคเกษตรกรรม ในการที่เป็นผู้นำทางด้านไม้ผลส่งออกทำได้ไม่ยาก ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่มาของการทำหนังสือเรื่อง ทุเรียน มังคุด เงาะ ยุคใหม่ ไม้ผลสร้างเงินล้าน ขึ้น โดยได้รวบรวมเนื้อหาตั้งแต่ขั้นตอนการปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวในฤดูกาล เทคนิคการผลิตนอกฤดูกาล รวมถึงการผลิตแบบปลอดภัยตามหลักมาตรฐาน GAP พร้อมด้วยบทสัมภาษณ์เซียนไม้ผลทั้ง 3 ชนิด ทั้งทุกรัฐภาค จะมาเฉลยไข บอกเทคนิคการปลูกแต่ละพื้นที่แบบหมดเปลือก และส่งท้ายด้วยตลาดรับซื้อไม้ผลทั่วทุกภาค เพื่อเป็นช่องทางการทำตลาดให้กับผู้อ่านอีกด้วย

ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นแนวทางให้กับทุกคนที่กำลังสนใจอยากมีอาชีพหลักปลูกไม้ผลทั้ง 3 ชนิด เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการต่อยอดธุรกิจของตนก่อนเข้าสู่ตลาดต่างประเทศต่อไป

พัชรี สำโรงเย็น

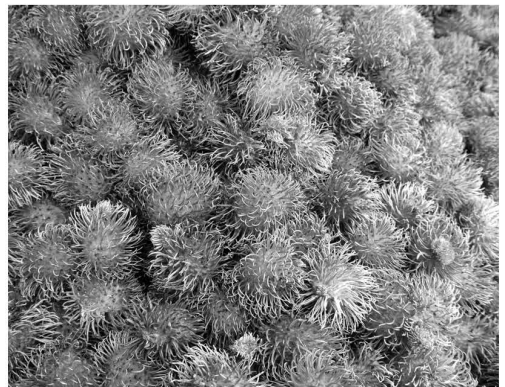
ผู้เรียบเรียง

ทิศทางการส่งออก “ทุเรียน มังคุด เงาะ”

ปัจจุบันผลไม้ที่ชาวต่างชาติชื่นชอบและนิยมบริโภคนั้นมีอยู่มากมายหลายชนิด โดยเฉพาะผลไม้ที่ผ่านการผลิตจากประเทศไทย ส่งตรงสู่ผู้บริโภคแบบข้ามน้ำข้ามทวีปก็เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกปี เนื่องจากรสชาติและคุณภาพที่เกษตรกรไทยพยายามขับเคลื่อนให้ผลผลิตของตนเองมีคุณภาพมาตรฐาน สามารถส่งออกไปยังต่างประเทศได้ โดยเฉพาะสุดยอดผลไม้อย่าง “ทุเรียน-มังคุด-เงาะ” ของประเทศไทยด้วยแล้ว ก็ถือเป็นไม้ผลคุณภาพมาตรฐานโลก ที่มีการส่งออกไปต่างประเทศเป็น

อันดับต้นๆ ของผลไม้กึ่งนานับชนิด ดังตารางการส่งออกผลไม้สด ปี พ.ศ.2555 ต่อไปนี้

การส่งออกผลไม้สดปี พ.ศ.2555 รายชนิด ตามปริมาณและมูลค่าการส่งออก

มูลค่า : บาท

ชนิดพืช	ปริมาณ (Quantity)	มูลค่า (Value)
ลำไย (สด)	455,663,387	8,454,013,626.0
ทุเรียน (สด)	351,124,036	6,195,218,720.0
มังคุด (สด)	149,398,322	2,919,313,647.0
มะม่วง (สด)	44,449,733	934,811,998.0
ขนุน (สด)	18,200,897	120,417,657
กล้วยไข่ (สด)	15,470,841	138,539,013
ชมพู่ (สด)	13,867,853	417,826,003
ส้มโอ (สด)	13,367,730	137,014,642
ลิ้นจี่ (สด)	11,641,952	227,720,792.0
เงาะ (สด)	11,241.822	165,677,619.0
มะขาม (สด)	4,575,274	159,171,999.0
สับปะรดสด แช่เย็น จนแข็ง	4,465,572	114,069,122.0
แอปเปิล (สด)	3,179,518	88,676,732.0
น้อยหน่า (สด)	3,057,248	118,751,598
ฝรั่ง (สด)	2,896,464	49,652,719
ลองกอง (สด)	2,487,297	47,491,045
กล้วยหอม (สด)	2,168,712	57,263,262
มะละกอ (สด)	549,343	29,443,819
ลางสาด มะเฟือง (สด)	485,149	12,913,381
แก้วมังกร (สด)	223,820	8,586,058
ละมุด (สด)	239,729	7,193,282
องุ่น (สด)	159,530	7,497,625.0
ส้มเขียวหวาน (สด)	80,867	1,143,993
สตอร์วเบอร์รี่ (สด)	65,275	2,431,400
สละ (สด)	14,131	550,459

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือของ กรมศุลกากร

“ทุเรียน-มังคุด-เงาะ” กับภาพรวมการค้า

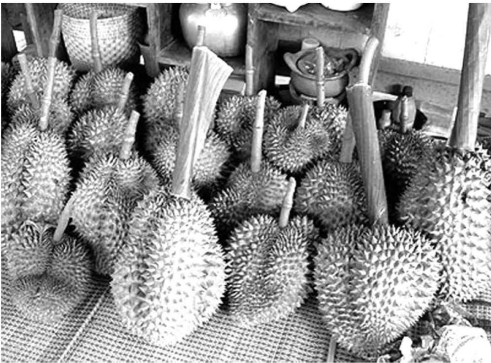
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รวบรวมข้อมูลการค้า “ทุเรียน-มังคุด-เงาะ” ในรูปแบบต่างๆ และมูลค่าการส่งออก รวมถึงคู่ค้าและคู่แข่งที่สำคัญ ระหว่างปี พ.ศ.2553-2555 ไว้ใน www.oae.go.th/fruits/index.php ดังนี้

1. ทุเรียน

รายการ	2553	2554	2555
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	320,941	202,200	151,690
2. ส่งออกรวม (ตันสด) 1/	247,126	307,923	371,966
- ทุเรียนสด			
ปริมาณ (ตัน)	207,501	271,949	351,124
มูลค่า (ล้านบาท)	3,690	4,663	6,195
- ทุเรียนแช่แข็ง			
ปริมาณ (ตัน)	15,439	14,323	13,895
มูลค่า (ล้านบาท)	560	566	734
- ทุเรียนกวน			
ปริมาณ (ตัน)	3,421	3,071	501
มูลค่า (ล้านบาท)	234	229	44
- ทุเรียนอบแห้ง			
ปริมาณ (ตัน)	366	323	394
มูลค่า (ล้านบาท)	142	132	194
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) 1/			
- ทุเรียนสด	17,785	17,145	17,644
- ทุเรียนแช่แข็ง	36,312	39,504	52,851
- ทุเรียนกวน	68,550	74,623	88,226
- ทุเรียนอบแห้ง	388,788	408,274	491,373
4. คู่ค้าที่สำคัญ			
- ทุเรียนสด	จีน ฮองกง อินโดนีเซีย		
- ทุเรียนแช่แข็ง	สหรัฐอเมริกา จีน ออสเตรเลีย		
- ทุเรียนกวน	รัสเซีย เบลารุส ฮองกง		
- ทุเรียนอบแห้ง	จีน ฮองกง เมียนมาร์		
5. คู่แข่งที่สำคัญ	เวียดนาม มาเลเซีย ออสเตรเลีย		

2. มังคุด

รายการ	2553	2554	2555
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	130,936	36,800	69,674
2. ส่งออกรวม (ตันสด) 1/ - มังคุดสด	119,572	111,717	149,398
ปริมาณ (ตัน)	119,263	111,451	148,844
มูลค่า (ล้านบาท)	1,928	2,054	2,874
- มังคุดแช่แข็ง			
ปริมาณ (ตัน)	309	265	554
มูลค่า (ล้านบาท)	27	17	45
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) 1/ - มังคุดสด	16,173	18,428	19,311
- มังคุดแช่แข็ง	87,430	63,564	81,215
4. คู่ค้าที่สำคัญ			
- มังคุดสด	จีน เวียดนาม ฮังกง		
- มังคุดแช่แข็ง	เกาหลีใต้ ไต้หวัน ญี่ปุ่น		
5. คู่แข่งที่สำคัญ	อินโดนีเซีย เวียดนาม		

3. เงาะ

รายการ	2553	2554	2555
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	328,273	294,549	318,599
2. ส่งออกรวม (ตันสด) 1/ - เงาะสด	9,448	13,922	17,146
ปริมาณ (ตัน)	7,822	12,027	11,242
มูลค่า (ล้านบาท)	93.02	124.82	165.68
- เงาะบรรจุภาชนะอัดลม			
ปริมาณ (ตัน)	542	734	1,123
มูลค่า (ล้านบาท)	28.02	41.15	61.21
- เงาะสดได้ลั้บประดในน้ำเชื่อม			
ปริมาณ (ตัน)	1,199	1,217	5,986
มูลค่า (ล้านบาท)	54.89	68.06	234.19
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) 1/ - เงาะสด			
- เงาะบรรจุภาชนะอัดลม	11,891	10,379	14,738
- เงาะสดได้ลั้บประดในน้ำเชื่อม	51,648	55,928	54,525
	45,788	55,947	39,120
4. คู่ค้าที่สำคัญ			
- เงาะสด	เวียดนาม สหรัฐอาหรับ มาเลเซีย		
- เงาะบรรจุภาชนะอัดลม	เมียนมาร์ มาเลเซีย สิงคโปร์		
- เงาะสดได้ลั้บประดในน้ำเชื่อม	สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น มาเลเซีย		
5. คู่แข่งที่สำคัญ	อินโดนีเซีย เวียดนาม		

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การส่งออกที่สำคัญของ “ทุเรียน-มังคุด-เงาะ” ปี พ.ศ.2556

ในปี พ.ศ.2556 มีผลสดและสินค้าแปรรูปจากทุเรียน มังคุด และเงาะ ที่เป็นผลิตภัณฑ์สำคัญในการส่งออกต่างประเทศ ดังนี้

1. ทุเรียน

- ทุเรียนแช่เย็นจนแข็ง
- ทุเรียนทำไวน์ไม่ให้เสียโดยใช้น้ำตาล
- ทุเรียนสด

- ทุเรียนอบแห้ง

2. มังคุด

- มังคุดสด

3. เงาะ

- เงาะบรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออก

ไม่ได้

- เงาะสด
- เงาะสดได้ลั้บประดในน้ำเชื่อม

ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

“ทุเรียน” ราชผลไม้

มาทำความรู้จักกับทุเรียน

ทุเรียน เป็นไม้ผลในวงศ์ผ้าย (Malvaceae) ในสกุลทุเรียน เป็นไม้ผลยืนต้นไม่ผลัดใบ ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นราชาของผลไม้ ผลทุเรียนมีขนาดใหญ่ และมีหนามแข็งปกคลุมทั่วเปลือก ลำต้นตรง สูง 25-50 เมตร ขึ้นอยู่กับชนิด แตกกิ่งเป็นมุมแหลม ปลายกิ่งตั้งกระจายกึ่งกลางลำต้นขึ้นไป เปลือกชั้นนอกของลำต้นมีสีเทาแก่ ผิวขรุขระหลุดลอกออกเป็นสะเก็ด ไม่มียาง ใบเป็นใบเดี่ยว เกิดกระจายทั่วกิ่ง เกิดเป็นคู่อยู่ตรงกันข้ามระนาบเดียวกัน ก้านใบกลมยาว 2-4 เซนติเมตร แผ่นใบรูปไข่แกมขอบขนานปลายใบเรียวแหลม ยาว 10-18 เซนติเมตร

ผิวใบเรียบลื่น มีไขนวล ใบด้านบนมีสีเขียว ท้องใบมีสีน้ำตาล เส้นใบด้านล่างนูนเด่น ขอบใบเรียบ ดอกเป็นดอกช่อ มี 3-30 ช่อ บนกิ่งเดียวกัน เกิดตามลำต้น และกิ่งก้านยาว 1-2 เซนติเมตร ลักษณะดอกสมบูรณ์เพศ มีกลีบเลี้ยงและกลีบดอก 5 กลีบ บางครั้งอาจมี 4 หรือ 6 กลีบ มีสีขาวหอม

ลักษณะดอกคล้ายระฆัง มีช่วงเวลาออกดอก 1-2 ครั้งต่อปี ช่วงเวลาออกดอกขึ้นอยู่กับชนิด สายพันธุ์ และสถานที่ปลูกเลี้ยง โดยทั่วไปทุเรียนจะให้ผลเมื่อมีอายุ 4-5 ปี โดยจะออกตามกิ่งและสุกหลังจากผสมเกสรไปแล้ว 3 เดือน ผลเป็นผลสด

ชนิดผลเดี่ยว อาจยาวมากกว่า 30 เซนติเมตร
เส้นผ่านศูนย์กลางอาจยาวกว่า 15 เซนติเมตร มี
น้ำหนัก 1-3 กิโลกรัม เป็นรูปรีถึงกลม เปลือก
ทุเรียนมีหนามแหลมเมื่อแก่ผลมีสีเขียว เมื่อสุกมีสี
น้ำตาลอ่อน แตกตามแต่ละส่วนของผลเรียกเป็น
พู เนื้อในมีตั้งแต่สีเหลืองอ่อนถึงแดง ขึ้นกับชนิด
เนื้อในจะนุ่ม กึ่งอ่อนกึ่งแข็ง มีรสหวาน เมล็ดมี
เยื่อหุ้ม กลมรี เปลือกหุ้มสีน้ำตาลผิวเรียบ เนื้อ
ในเมล็ดสีขาว รสชาติฝาด

ทุเรียนเป็นพืชพื้นเมืองของบรูไน อินโดนีเซีย
และมาเลเซีย และเป็นที่รู้จักในโลกตะวันตกมา
ประมาณ 600 ปีมาแล้ว ซึ่งเนื้อในของทุเรียน
สามารถกินได้หลากหลาย ไม่ว่าจะหำหรือสุกหอม
ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการนำทุเรียนมา
ทำอาหารได้หลายอย่าง ทั้งเป็นอาหารคาวและ
อาหารหวาน แม้แต่เมล็ดก็ยังรับประทานได้เมื่อ
ทำให้สุก อีกทั้งทุเรียนยังมีมากกว่า 30 ชนิด และ
มีอย่างน้อย 9 ชนิดที่รับประทานได้ แต่มีเพียง
Durio zibethinus เพียงชนิดเดียวเท่านั้น ที่ได้รับ
ความนิยมไปทั่วโลก จนมีตลาดเป็นสากล ใน
ขณะทุเรียนชนิดที่เหลือมีขายแค่ในท้องถิ่นเท่านั้น
ทุเรียนมีสายพันธุ์ประมาณ 100 สายพันธุ์ ให้ผู้
บริโภคเลือกรับประทาน นอกจากนี้ยังมีราคาสูงอีก
ด้วย

ทุเรียนพันธุ์กำปันทะเลียง

พันธุ์ทุเรียนในประเทศไทย

พันธุ์ทุเรียนในประเทศไทย สามารถจำแนก
ออกได้เป็น 6 กลุ่ม ตามลักษณะรูปร่างใบ ปลาย
ใบ ฐานใบ ทรงผล และรูปร่างของหนาม คือ

1. กลุ่มกบ มีพันธุ์ที่มีต้นกำเนิดมาจากพันธุ์
ดั้งเดิม คือพันธุ์กระเทด ลักษณะทั่วไปคือทรงพุ่ม
แคบ ใบรูปไข่ขอบขนาน ปลายใบแหลมโค้ง ฐาน
ใบกลมมน แผ่นใบมีขนาดใหญ่ปานกลาง กว้าง
ประมาณ 6-7 เซนติเมตร ยาว 15-17 เซนติเมตร
ลักษณะผลโดยทั่วไปเป็นผลขนาดค่อนข้างใหญ่เมื่อ
เทียบกับตระกูลอื่นๆ คือมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง
ประมาณ 20-22 เซนติเมตร ยาว 22-25 เซนติเมตร
หนัก 2 กิโลกรัมขึ้นไป ทรงผลมี 3 ลักษณะคือ
กลม กลมรี และกลมแป้น หนามผลมีลักษณะโค้ง
งอ ซึ่งจำแนกพันธุ์ได้ 46 พันธุ์ เช่น กบแม่เฒ่า
กบดำดำ กบทองคำ กบวัดเพลง กบก้านยาว
กบเล็บเหยี่ยวหรือกบเหยี่ยว กบก้อนทองหรือทอง
ก้อน กบขุนนาก กบพวง กบลอยน้ำหรือกบเฉลิม
พล กบสีชมพู กบขุนแผน กบง่อย กบเจ้าคุณ
กบตาขำ กบตาเขียว กบตาแจ่ม กบตาน้อม
กบตาเหม หรือกบเหมราช หรือเขียวสะอาด
กบพลาขุมพล กบขายน้อย กบยายพลับ กบพิกุล
กบวัดกล้วย กบขายน้า กบสาวน้อย หรือกบก้าน
สั้น กบสุวรรณ กบตาปุ่น กบหน้าศาล กบจำปา

หรือกบข้างสิงห์ กบเบา กบรัศมี กบตาให้ กบตาแจ่ม กบไว กบจู เป็นต้น

2. กลุ่มलगง ลักษณะทั่วไปเป็นทรงพุ่มโปร่งค่อนข้างกว้าง แต่ไม่สูงมากนัก ลำต้นมักไม่ตั้งฉากกับพื้นดิน การแตกของกิ่งไม่ค่อยจะเป็นระเบียบ บางต้นโคนเดียวอาจมีสองลำต้น ใบแบบป้อมกลางใบ ลักษณะเป็นรูปไข่ค่อนข้างยาวและมีขนาดใหญ่ ส่วนกว้างประมาณ 6.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 16 เซนติเมตร ขอบใบเรียบ ปลายใบเรียวแหลม ฐานใบแหลมและมน ส่วนผลจะโตขนาดกลางรูปร่างค่อนข้างยาว หัวและท้ายผลเรียบ สีผิวผลออกสีเขียวอ่อน หรือเขียวอมน้ำตาลอ่อน ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 16-20 เซนติเมตร และยาวประมาณ 20-25 เซนติเมตร น้ำหนักต่อ 1 ผล ประมาณ 1-1.5 กิโลกรัม หนามสั้นเล็กไม่สม่ำเสมอ ร่องระหว่างหนามจะมีสีขาวอมเขียวหรืออมน้ำตาล ร่องพุ่มมองเห็นชัดเจน ส่วนหัวของผลจะ

มีขนาดใหญ่และสั้น ปลิงจะเรียว ส่วนปลายป้าน เล็กน้อย สีของเนื้อจะออกสีเหลืองอำพันอ่อน หรือเหลืองค่อนข้างแดง เนื้อหนาหยาบและกระด้าง ไม่นุ่มมือ เมื่อสุกจัดมักจะเลาะง่าย รสหวานมากกว่ามัน และกลืนค่อนข้างจืด ซึ่งสามารถจำแนกพันธุ์ได้ 12 พันธุ์ คือ लगงทอง लगงมะรุ้ม ชะนี ชะนีกิ่งม่วง สายหยุด ละเวง ชมพูศรี ย่ำมะหวาด ส้มปอย แดงรัศมี สีชมพู เหลือง

3. กลุ่มกำนยาว ลักษณะลำต้นมีรูปร่างกลมสูงชะลูด เปลือกสีน้ำตาล และมีสะเก็ดข้างเล็กน้อย การแตกของกิ่งจะแตกออกทางด้านข้างของลำต้นทั้งสองข้าง ช่วงกิ่งยาวมากและเกือบตั้งฉากกับลำต้น แผ่นใบเป็นรูปรีจนถึงเรียวยาว มีขนาดกว้างประมาณ 6 เซนติเมตร และยาวประมาณ 17-18 เซนติเมตร ฐานใบเป็นรูปสี่เหลี่ยมป้าน ปลายใบแหลมและงอโค้งลง ก้านใบยาวประมาณ 2 เซนติเมตร ดอกเป็นรูปไข่ยาวรี ตรงกลางโป่งออก ปลายแหลม และโคนดอกจะเรียว ก้านดอกยาวมากจนเห็นได้ชัดเจน ทรงผลเป็นรูปไข่กลับและกลม หนามผลมีลักษณะนูน เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 19 เซนติเมตร และยาวประมาณ 20 เซนติเมตร หนามมีสีเขียวแก่ปนน้ำตาล ซึ่งพันธุ์ทุเรียนที่อยู่ในตระกูลนี้สามารถจำแนกพันธุ์ได้ 7 พันธุ์ คือ กำนยาว กำนยาววัดสัก กำนยาวพวง กำนยาวใบด่าง กำนยาวสีนาก ชมพูพาน ทองสุก

4. กลุ่มกำป้น ลักษณะทรงพุ่มค่อนข้างแคบ รูปร่างคล้าย มียอดเรียวแหลม ลำต้นอ้วน แข็งแรง สูงและตั้งตรง การแตกเรียงของกิ่งไม่เป็นระเบียบและทำมุมกับลำต้นน้อย ขนาดของใบโตปานกลางแต่ยาวมาก ตรงกลางของใบจะเป็นส่วนที่กว้างที่สุด ปลายใบเรียวแหลมและยาวมาก ฐานใบแหลม สีด้านหน้าของใบจะเขียวน้อยกว่าพันธุ์

อื่นๆ เนื้อใบเรียบ ไม่เป็นคลื่น เส้นใบโค้งมีระเบียบ และห่าง ทรงผลเป็นทรงขอบขนาน หนามผลมี ลักษณะแหลมตรง ขั้วผลมีขนาดใหญ่ อ้วนสั้น ยาว ประมาณ 5 เซนติเมตร เนื้อละเอียดมาก สีเหลือง ชีดจนเกือบขาว รสหวานจัดและมันเล็กน้อย มี กลิ่นจุน เมล็ดมีลักษณะโค้งคล้ายเมล็ดถั่ว มีเมล็ด น้อย ในแต่ละพูมีเพียงเมล็ดเดียว ใน 1 ผลอาจมี 5-10 เมล็ดเท่านั้น ซึ่งจำแนกพันธุ์ได้ทั้งหมด 13 พันธุ์ เช่น กำปับเหลือง กำปับแดง ปิ่นทอง หมอน ทอง เป็นต้น

5. กลุ่มทองย้อย ตระกูลทองย้อยเดิม มี ลักษณะทรงพุ่มค่อนข้างกลมใหญ่และแข็งแรง การ แตกของกิ่งจะมีมากในช่วงด้านบนของลำต้น แต่ ไม่เป็นระเบียบ กิ่งที่แตกออกมาจากลำต้นจะโน้ม ลงและปลายกิ่งงอขึ้นใบมีขนาดใหญ่กว่าตระกูลกบ ส่วนที่ค่อนข้างปลายใบจะค่อยๆ เรียวแหลมลง ฐานใบจะแหลมและโค้งไปจรดกันที่ปลายใบ ส่วน ลักษณะดอกเป็นรูปทรงกลมตรงกลางป่อง ปลาย ดอกจะค่อยๆ เรียวแหลมก้านดอกยาวและใหญ่ ลักษณะผลโตปานกลางจนถึงใหญ่ มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 20-22 เซนติเมตรยาว 25-27 เซนติเมตร สีของผลเมื่อแก่จัดเป็นสีแดงปนเหลือง หนามมีฐานใหญ่ ร่องหนามเกยกัน ปลายหนาม แหลมและห่างปานกลาง บนหนามแต่ละอันจะมี รอยสีน้ำตาลเป็นเส้น จากปลายหนามไปสู่ฐาน ขั้ว ของผลมีขนาดโตปานกลาง ยาวประมาณ 6 เซนติเมตร เนื้อผลหนาเต็มพู สีเหลืองจัด รสหวาน มัน และมีกลิ่นหอม ซึ่งมีอยู่หลากหลายสายพันธุ์ เช่น พันธุ์ทองย้อยจักร นมสวรรค์ สีนมสุร จักร สีนาท ทองสวัสดิ์ อีอึ้ง พวงจักร ชมพูนุช ธรณี ไหว กำมะหยี่บางบอน นกหยิบ จักรเงิน จักรศรี ทอง ทองย้อยสีนาท สีสุก ทับทิม เป็นต้น

6. กลุ่มเบ็ดเตล็ด เป็นทุเรียนที่จำแนก ลักษณะพันธุ์ได้ไม่แน่ชัด ซึ่งพันธุ์ที่อยู่ในกลุ่มนี้ เช่น ย่ามะหวาด กะเทยเนื้อขาว กะเทยเนื้อแดง กะเทย เนื้อเหลือง ทศวรรณ แดงดำน้อย แดงข้างเขียน พวงมาลัย จอกลอย เขียวดำลึง กระโปรงทอง กระปุกทอง ทองม้วน ทองคำ นกกระจิบ เป็นต้น

แต่หากจำแนกตามอายุการให้ผลผลิต สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ทุเรียนพันธุ์เบา เป็นพันธุ์ที่เริ่มให้ผลผลิต ครั้งแรกเร็วกว่าพันธุ์อื่นๆ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ใช้ระยะเวลา ตั้งแต่เริ่มปลูกจากกิ่งตอน จนถึงช่วงที่ให้ผลผลิต ใช้เวลาประมาณ 4-5 ปี จึงทำให้มีการส่ง ผลผลิตออกสู่ตลาดก่อน ดอกจะเริ่มบานประมาณ ต้นเดือนธันวาคม หลังจากนั้นประมาณ 163-165 วัน จึงเริ่มเก็บผลผลิตได้ในช่วงกลางเดือน พฤษภาคม พันธุ์ที่อยู่ในกลุ่มนี้ เช่น ลวง ชะนี กระดุมทอง เป็นต้น

2. ทุเรียนพันธุ์กลาง เป็นพันธุ์ที่ใช้ระยะเวลา ในการให้ผลผลิตเริ่มจากปลูกประมาณ 5-6 ปี ช่วง เวลาที่ดอกบานประมาณเดือนกุมภาพันธ์ จากนั้น อีกประมาณ 122-130 วัน จึงเริ่มเก็บผลผลิตครั้ง แรกได้ พันธุ์ที่อยู่ในกลุ่มนี้ เช่น พันธุ์ก้านยาวและ กบต่างๆ

3. ทุเรียนพันธุ์หนัก เป็นพันธุ์ที่ใช้เวลาจาก ปลูกไปจนให้ผลผลิตครั้งแรกประมาณ 6 ปีขึ้นไป ช่วงที่ดอกบานจะออกพร้อมๆ กับพันธุ์กลาง คือ ประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ แต่ใช้เวลาต่อจาก นั้นบานจนเก็บผลผลิตได้นานกว่า ประมาณ 140-150 วัน ผลที่สามารถเก็บเกี่ยวจะอยู่ประมาณ เดือนกรกฎาคม พันธุ์ที่อยู่ในกลุ่มนี้ เช่น พันธุ์ ทองย้อยจักร อีหนัก กำปับ

ลักษณะเฉพาะสายพันธุ์ที่นิยม

ต้องยอมรับว่าทุเรียนที่บริโภคกันในปัจจุบัน มีอยู่หลายสายพันธุ์ ซึ่งมีคุณภาพแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละสายพันธุ์ และการกลายพันธุ์มาจากพันธุ์ดั้งเดิม แต่พันธุ์ที่ได้รับความนิยมปลูกและมีความน่าสนใจมีอยู่ประมาณ 4 พันธุ์ ดังนี้

1. พันธุ์หมอนทอง

เป็นสายพันธุ์ที่ได้รับความนิยมและขายได้ราคาดี มีอายุการให้ผลผลิตขนาดกลาง คือจะให้ผลแก่เก็บได้ประมาณต้นเดือนมิถุนายน หากพื้นที่มีน้ำขัง หรือในบริเวณที่มีฝนตกทุกไม่เหมาะต่อการปลูกทุเรียนพันธุ์นี้ โดยเฉพาะเขตพื้นที่ปลูกทางภาคใต้ มักพบทุเรียนพันธุ์หมอนทองเป็นโรคไส้ซึม และโรคเกี่ยวกับเปลือกอยู่บ่อยครั้ง แต่ถัฟพื้นที่ที่มีดินอุดมสมบูรณ์ และมีการดูแลรักษาดี สามารถให้น้ำได้อย่างเพียงพอในเวลาที่ต้องการ ทุเรียนหมอนทองจะให้ผลผลิตดีมาก ซึ่งลักษณะเฉพาะของทุเรียนพันธุ์หมอนทอง จะเป็นทรงพุ่มโปร่งคล้ายรูปกรวยคว่ำ กิ่งใหญ่จะตั้งฉากกับลำต้นและจะยาวมาก จึงทำให้กิ่งอ่อนและลู่ลงด้านล่าง ลำต้นไม่ตั้งฉากกับพื้นดิน บริเวณด้านหน้าผิวเป็นลักษณะลุ่มๆ ดอนๆ ไม่เรียบเสมอ ใบมีช่องระหว่างใบต่อใบห่างมาก ความยาวของใบจะยาวมากกว่าพันธุ์อื่นๆ โดยเฉพาะส่วนปลายของใบจะยาวมากจนสังเกตได้ชัด

ดอกมีรูปร่างคล้ายผลมะมุดฝรั่ง ส่วนของปลายดอกจะโค้งมน ก้านดอกสั้น มีความยาวประมาณ 3-4 เซนติเมตร ผลเมื่อโตเต็มที่ขนาดปานกลาง น้ำหนักประมาณ 3-4 กิโลกรัม รูปร่างค่อนข้างยาว ปลายผลแหลม ร่องพุ่มมองเห็นชัดเจน มักจะพบมีพูใหญ่เพียงอันเดียว เรียกว่า “พูเอก” ฐานหนามเป็นเหลี่ยม ระหว่างหนามใหญ่จะมี

หนามเล็กวางแฉมอยู่ทั่วไป ซึ่งเรียกหนามชนิดนี้ว่า “เขี้ยววู” ก้านผลใหญ่แข็งแรง เนื้อหนาสีเหลืองอ่อนละเอียด เนื้อค่อนข้างแห้งไม่แฉะติดมือ รสชาติหวานมัน เมล็ดน้อยและลีบเป็นส่วนใหญ่

2. พันธุ์ก้านยาว

เป็นพันธุ์ที่มีต้นกำเนิดมาจากการเพาะเมล็ดพันธุ์ทองสุก มีลักษณะเด่นตรงที่ก้านยาวมากกว่าพันธุ์อื่นๆ คือประมาณ 14 เซนติเมตร แต่มีข้อเสียคือจะทิ้งกิ่งง่าย ดังนั้น การปลูกจึงจำเป็นต้องมีการดูแลรักษาเป็นอย่างดี ทุเรียนพันธุ์นี้จะมีลักษณะเฉพาะตรงทรงก้านสูงชะลูด เปลือกของลำต้นมีสะเก็ดเล็กน้อย มีกิ่งยาวและเกือบจะตั้งฉากกับลำต้น กิ่งจะแตกออกทางด้านข้างของลำต้นทั้งสองข้าง จะเห็นเป็นแผง ซึ่งจะสังเกตเห็นได้ชัดเจนที่ต้นยังเล็ก ดอกเป็นรูปไข่ยาวรี ปลายดอกแหลม

ส่วนของก้านดอกจะยาวมาก ผลรูปทรงกลม มีหนามแน่น เห็นพูไม่ชัดเจน พูเต็มทุกพู ในหนึ่งผลจะมี 5 พู แต่ละพูจะเจริญเติบโตเท่าๆ กัน สามารถมองเห็นได้ชัดเจน ผลมีขนาดปานกลาง น้ำหนักประมาณ 3 กิโลกรัม เนื้อละเอียดสีเหลืองหนาปานกลาง รสชาติหวานมัน เมล็ดมากค่อนข้างใหญ่

3. พันธุ์ชะนี

ทุเรียนพันธุ์นี้มีอยู่ 2 พวกด้วยกันคือ ชะนีใบใหญ่และชะนีใบเล็ก พันธุ์ใบใหญ่จะมีใบขนาดใหญ่และได้ใบมีสีอ่อน คุณภาพเนื้อไม่ค่อยดีจึงไม่ค่อยมีคนนำมาขายพันธุ์ปลูก แต่จะนิยมพันธุ์ใบเล็ก ซึ่งมีลักษณะใบเล็กกว่าและได้ใบมีสีคล้ำ คุณภาพของเนื้อดีกว่า จึงนิยมนำมาขายพันธุ์ปลูกกันอยู่ทั่วไป ทุเรียนพันธุ์นี้จัดเป็นพันธุ์เบาที่ให้ผลเร็วกว่าพันธุ์กลางและพันธุ์หนัก ตามปกติผลจะแก่และ

พันธุ์หมอนทอง

พันธุ์ชะนี

พันธุ์ก้านยาว

เก็บได้ประมาณกลางเดือนพฤษภาคม

ทุเรียนพันธุ์นี้จะเป็นทรงพุ่มลักษณะเป็นรูปฉัตร คือกิ่งที่อยู่ด้านล่างๆ จะยาวแล้วค่อยๆ สั้นไปหาส่วนยอด ใบมีขนาดเล็ก แผ่นใบหนา แข็งและกรอบ และจะยกตัวขึ้นเข้าหากันเป็นร่อง มักมีดอกดกเต็มต้น แต่ผลจะร่วงเกือบหมดไม่ค่อยจะติดผล ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะเกิดการแย่งอาหารกัน มีผลขนาดกลางถึงใหญ่ น้ำหนักประมาณ 2.5-3 กิโลกรัม ทรงผลกลมยาว ตรงกลางป่องออกส่วนด้านหัวจะเรียวและตอนท้ายป้าน ที่ชาวสวนมักจะเรียกว่า **"ทรงหวด"** หัวผลจะใหญ่แต่สั้น มีความยาวประมาณ 8 เซนติเมตร เนื้อสีเหลืองละเอียด รสชาติหวานมัน

ตารางเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของทุเรียนพันธุ์ต่างๆ

พันธุ์	ข้อดี	ข้อเสีย
หมอนทอง	ราคาสูงกว่าพันธุ์อื่นๆ ติดผลดีมาก น้ำหนักผลดี เนื้อมาก เมล็ดลีบ มีกลิ่นน้อย เนื้อละเอียดแห้ง ไม่ละ ผลสุกแล้วเก็บไว้ได้นาน ไม่ค่อยเป็นโรคไส้ซึม	อ่อนแอต่อโรครากเน่าโคนเน่า
ชะนี	ทนทานต่อโรครากเน่าโคนเน่าออกดอกง่าย เนื้อแห้ง รสดี สีสวย	ออกดอกดกและติดผลยาก เป็นโรคไส้ซึมง่าย อ่อนแอต่อโรคใบดิด
ก้านยาว	ติดผลดี ราคาค่อนข้างดี น้ำหนักผลดี	อ่อนแอต่อโรครากเน่าโคนเน่า เปลือกหนา เนื้อน้อย เป็นโรคไส้ซึมค่อนข้างง่าย ผลสุกเก็บไว้ได้ไม่นาน ก้นผลแตกง่าย อายุการให้ผลช้า
กระดุม	ไม่มีปัญหาโรคไส้ซึม เก็บเกี่ยวก่อนฝนตกชุก ออกดอกเร็ว ผลแก่เร็ว ผลดก ติดผลง่าย อายุการให้ผลเร็ว	อ่อนแอต่อโรครากเน่าโคนเน่า

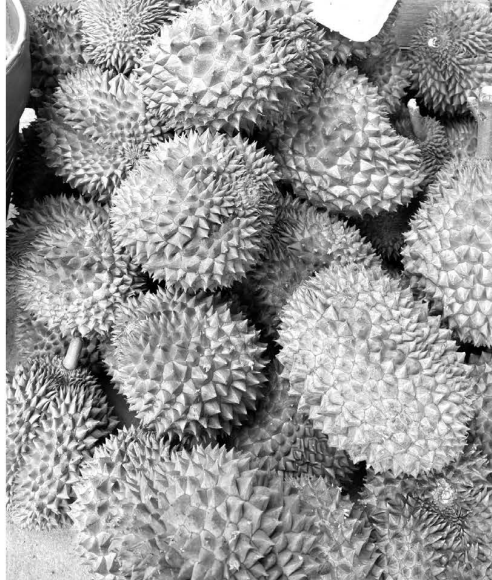
เมล็ดค่อนข้างเล็กและมีจำนวนเมล็ดน้อย โดยเฉพาะมีกลิ่นน้อยที่สุด

4.พันธุ์กระดุม

ทุเรียนพันธุ์นี้ มีลักษณะทรงพุ่มโปร่งรูปกรวย ใบใหญ่ ออกดอกและให้ผลเร็ว ผลเล็กมีลักษณะค่อนข้างกลมด้านหัวและด้านท้ายผลค่อนข้างป้าน ก้นผลบวมเล็กน้อย หนามเล็กถี่สั้น ผลดก ติดลูกง่าย ผลจะมีขนาดค่อนข้างเล็ก น้ำหนักประมาณ 1 กิโลกรัม ลักษณะของพูเต็มสมบูรณ์ ร่องพูค่อนข้างลึก เนื้อละเอียดอ่อนนุ่มสีเหลืองอ่อน เนื้อค่อนข้างบาง รสชาติหวานไม่ค่อยมัน และง่ายเมื่อสุกจัด เมล็ดมีขนาดใหญ่

พันธุ์หมอนทองให้ผลดกสม่ำเสมอ

พันธุ์ชะนีออกดอกง่ายและต้านทานโรครากเน่าโคนเน่าได้ดีพอสมควร

การคัดเลือกพันธุ์เพื่อทำการเพาะปลูก

1.ความต้องการของตลาด พันธุ์ทุเรียนหมอนทอง ชะนี ก้านยาว และกระดุม ถือว่าเป็นพันธุ์ที่มีการยอมรับของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศเป็นอย่างมาก

2.พันธุ์ที่มีความต้านทานโรคดี พันธุ์ชะนีมีความต้านทานต่อโรครากเน่าโคนเน่าได้ดีพอสมควร

3.พันธุ์ที่ออกดอกง่าย ได้แก่ พันธุ์กระดุม และชะนี เนื่องจากเป็นพันธุ์ที่ออกดอกก่อนพันธุ์อื่นๆ และสามารถขายได้ราคาดี

4.พันธุ์ที่ให้ผลดกสม่ำเสมอ ได้แก่ พันธุ์กระดุม ก้านยาว และหมอนทอง ส่วนพันธุ์ชะนีสามารถให้ดอกดกได้ แต่มีการผสมเกสรติดน้อยมาก

5.การเลือกพันธุ์ปลูกตามพื้นที่ ถ้าหากพื้นที่มีฝนตกชุกในช่วงที่ผลทุเรียนแก่จัด ควรทำการเพาะปลูกพันธุ์ที่มีความต้านทานโรคได้ซึม ได้แก่ กระดุม และควรหลีกเลี่ยงการเพาะปลูกพันธุ์ชะนี และก้านยาว เพราะเป็นพันธุ์ที่เป็นโรคได้ซึมได้ง่าย

พื้นฐานการปลูกทุเรียน

1.ปัจจัยที่มีต่อการปลูกทุเรียน

1.1 พื้นที่ไม่มีน้ำท่วมขัง มีความสูงจากระดับน้ำทะเล 0-650 เมตร มีความลาดเอียงประมาณ 1-3 เปอร์เซ็นต์ แต่ไม่ควรเกิน 15 เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่ การคมนาคมสะดวก ขนส่งผลผลิตได้รวดเร็ว อยู่ใกล้กับแหล่งน้ำ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง สระ เป็นต้น

1.2 ดินร่วนปนทรายที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง ระบายน้ำดี หน้าดินลึกมากกว่า 50 เซนติเมตร ระดับน้ำใต้ดินลึกมากกว่า 75 เซนติเมตร ค่าความเป็นกรดต่างของดินระหว่าง 5.5-6.5

1.3 อากาศร้อนชื้น อุณหภูมิที่เหมาะสมประมาณ 10-46 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์มากกว่า 30 เปอร์เซ็นต์

1.4 ปริมาณน้ำฝนมากกว่า 2,000 มิลลิเมตรต่อปี การกระจายตัวของฝนดี มีช่วงแล้งต่อเนื่องน้อยกว่า 3 เดือนต่อปี

1.5 มีน้ำสะอาดเพียงพอตลอดทั้งปี (ประมาณ 600-800 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่) ไม่มี

สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์ที่มีพิษปนเปื้อนในน้ำ ค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำระหว่าง 6.0-7.5 มีสารละลายเกลือไม่มากกว่า 1.4 มิลลิโมลต่อเซนติเมตร

2.การเตรียมพื้นที่

2.1 พื้นที่ดอน ควรไถพรวนปรับพื้นที่ให้เรียบ และขุดร่องระบายน้ำภายในสวน ถ้าหากเป็นพื้นที่ดอนที่เคยปลูกไม้ยืนต้นมาก่อน ไม่ต้องไถพรวน

2.2 พื้นที่ลุ่ม หากเป็นพื้นที่ที่น้ำท่วมขังไม่มาก ให้นำดินมาเทกองตามผังปลูกสูงประมาณ 0.75-1.20 เมตร แล้วปลูกทุเรียนบนสันกลางของกองดิน แต่ถ้าเป็นพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังมาก ให้ยกร่องสวนให้มีขนาดสันร่องกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ร่องน้ำสวนให้มีขนาดสันร่อง กว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ร่องน้ำกว้าง 1.5 เมตร ลึก 1 เมตร มีระบบระบายน้ำเข้า-ออกได้เป็นอย่างดี

3.วิธีการปลูก

3.1 การเลือกต้นพันธุ์ ต้นแข็งแรง ตรงตามพันธุ์ ต้นต่อเป็นพันธุ์พื้นเมือง ทนทานต่อโรครากรเน่าโคนเน่า ระบบรากไม่ขาดหรืออวบน้ำใบหนาและเขียวเข้ม

3.2 ระยะปลูก ถ้าเป็นระบบสี่เหลี่ยมจัตุรัสหรือสามเหลี่ยมด้านเท่า ระยะปลูกระหว่างแถวและต้น 8x8 เมตร หรือ 10x10 เมตร แต่ถ้าเป็นระบบแถวกว้างต้นชิด ระยะปลูกระหว่างแถวและต้น 10x5 เมตร หรือ 12x6 เมตร

3.3 วิธีปลูก

3.3.1 แบบเตรียมหลุมปลูก ขุดหลุมกว้างยาว ลึก ประมาณ 50x50x50 เซนติเมตร ผสมดินปลูกด้วยหญ้าแห้ง ปุ๋ยคอก และปุ๋ยเคมี ตากดินไว้ระยะหนึ่งจนดินยุบตัวคงที่ เติมดินผสมลงไปอีกจนเต็ม ปลูกต้นพันธุ์ในหลุมให้รอยต่อระหว่าง

ทำการเพาะปลูกต้นทุเรียน และปริมาณน้ำฝนในบริเวณนั้นเป็นหลัก และเมื่อถึงหน้าร้อนสภาพดินที่ทำการเพาะปลูกทุเรียนจะเริ่มแห้งแล้ง ดังนั้นควรหาหญ้าแห้ง ฟาง หรือใบตองมาคลุมบริเวณโคนต้นไว้เพื่อรักษาความชื้นของหน้าดิน ให้มีอยู่ระยะนี้

4.2.2 การให้น้ำในระยะเริ่มผลิตตาออก จนถึงดอกเริ่มบาน เมื่อต้นทุเรียนเริ่มออกดอกแล้ว ในช่วงนี้ให้คอยบังคับน้ำโดยการให้น้ำน้อย เหมือนเดิม เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการแตกใบอ่อน จนกระทั่งสังเกตเห็นได้ชัดเจนว่า เริ่มเป็นตุ่มตาออกในระยะไปปลา คือจะเปลี่ยนจากสีน้ำตาลเป็นสีน้ำตาลอ่อนปนเขียว และดอกจะออกสม่ำเสมอทั่วทั้งต้น หลังจากนั้นให้เพิ่มปริมาณน้ำทีละนิด จนให้น้ำชุ่มตามปกติ และควรให้น้ำอย่างสม่ำเสมอเรื่อยไปอย่าให้น้อยหรือมากเกินไป เพราะจะทำให้ดอกของต้นทุเรียนร่วงหรือแตกเป็นใบอ่อนได้ ให้นำไปจนดอกเริ่มบาน

4.2.3 การให้น้ำในระยะดอกเริ่มบานถึงระยะทางแย้ คือเมื่อดอกเริ่มบานให้ลดปริมาณการให้น้ำลงเหลือ 1 ใน 3 ของการให้น้ำตามปกติ เพื่อเป็นการป้องกันการร่วงของดอก โดยเฉพาะพันธุ์ชะนี ซึ่งจะต้องทำการบังคับน้ำไปจนถึงดอกอยู่ในระยะทางแย้ หมายถึง ในระยะที่กลีบดอกร่วงจนหมดแล้วประมาณ 2 สัปดาห์ ส่วนก้านเกสรตัวเมียของดอกส่วนใหญ่จะแห้งเข้ามา 2 ใน 3 ส่วน ของความยาวก้านเกสรตัวเมีย

4.2.4 การให้น้ำในระยะทางแย้จนถึงระยะก่อนเก็บเกี่ยว หลังจากระยะทางแย้แล้ว ควรค่อยๆเพิ่มปริมาณการให้น้ำขึ้นเรื่อยๆ จนปกติ เนื่องจากในระยะนี้ผลทุเรียนจะมีขนาดเท่ากับผลหมากดิบ และจะมีอายุประมาณ 4 สัปดาห์ หลังจากดอก

ได้รับการผสมเกสรแล้ว ก็เริ่มให้น้ำตามปกติเรื่อยไปจนผลทุเรียนเริ่มแก่

